

การสมรสเท่าเทียมกันในฐานะปรากฏการณ์ทางสังคม ตามปรัชญากระบวนการทรรศน์หลังนวยุค

Equal Marriage as a Social Phenomenon According to The Postmodern Paradigm Philosophy

อาทิตย์ สุขอำ¹และ สิริกร อมฤตวาริน²

Arthit Suk-am¹and Sirikorn Amaritwarin²

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Master of Arts Program in Philosophy and Ethics, graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: 1s64563826001@ssru.ac.th

Received January 12, 2023; Revised February 27, 2023; Accepted March 1, 2023

บทคัดย่อ

ปัจจุบันสังคมไทยและวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มีความพลวัต มีการเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอในทุกด้าน รวมไปถึงสภาพแวดล้อมที่ส่งผลให้บุคคลในสังคมต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นผ่านเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนทางความคิดที่ส่งผลต่อบริบทก่อให้เกิดปรากฏการณ์ทางสังคม บทความการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ตามปรัชญากระบวนการทรรศน์ทางเลือกเชิงเหตุผลที่มีอิทธิพลต่อกระแสด้านความคิด โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมเรื่องการสมรสเท่าเทียมกันตามปรัชญากระบวนการทรรศน์หลังนวยุค 2) เพื่อวิเคราะห์แนวคิดการขับเคลื่อนทางสังคมของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) ที่พบในสังคมไทย ผลการศึกษาพบว่าทัศนคติ ค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ นำไปสู่ความหลากหลายในด้านอุดมการณ์ต่อการขับเคลื่อนทางสังคม ก่อให้เกิดกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) ที่เกิดขึ้นตามทัศนคติคนรุ่นใหม่ที่ถูกกีดกันและจำกัดพื้นที่ทางสังคมจนเป็นปรากฏการณ์ เช่น การชุมนุม ประท้วง หรือมีอบ เพื่อเรียกร้องสิทธิและความเท่าเทียมกันตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เห็นถึงแก่นความคิดความสำคัญของปรากฏการณ์ในการต่อสู้กับความคิดแง่ลบในสังคมที่มีผลต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นำไปสู่การยอมรับที่หลากหลายของสังคมพหุนิยม ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการมองภาพสะท้อนของสังคมในปัจจุบันและในอนาคตต่อผลที่เกิดขึ้นจากโครงสร้างทางสังคมที่มีผลต่อความสำคัญของ

สถาบันครอบครัว และความมั่นคงของโครงสร้างสังคมในแต่ละส่วนเพราะระบบความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันย่อมขึ้นอยู่กับกรอบบรรทัดฐานหรือการขัดเกลาที่เป็นไปในลักษณะที่สอดคล้องกัน

คำสำคัญ: ปรัชญาการณทางสังคม; ความหลากหลายทางเพศ; การแสดงจุดยืนในสังคม; ปรัชญาหลังนวยุค

Abstract

At present, Thai society and culture are dynamic and constantly changing in every aspect, including the environment that causes individuals in society that have to adapt to keep up with the changes that occur through the globalization era, causing changes in thinking that affect the contexts that cause social phenomena. This research is a qualitative research based on the rational alternative paradigm philosophy that influences thought flow. There are objectives which including 1) to study the social phenomenon of marriage equality according to the postmodern paradigm philosophy 2) to analyze the concept of LGBTQ+ social movement in Thai society. The study found that attitudes and values are constantly changing, leading to diversity in ideology towards social movement and resulting in a group of people of diverse gender (LGBTQ+) has been formed according to the attitude of the new generation who are excluded and limited in social space until it becomes a phenomenon. For example, the protests for rights and equality from the past to the present. To see the essence of the phenomenon in combating negative thinking in society that affects the Civil and Commercial Code, leading to the various acceptance of a pluralistic society. The result of this research can be applied in looking at reflections of present and future society on the effects of social structures on the importance of family institutions and the stability of the social structure in each section, because different relationship systems are dependent on training or cultivating in a consistent way.

Keywords: Social Phenomenon; Gender Diversity; Social Standing; Post-Modern Philosophy

บทนำ

ปัจจุบันสังคมในประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่เสมอในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณี ระบบครอบครัว ระบบการปกครอง การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งอาจจะนำไปในทางก้าวหน้า หรือถดถอย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2524) ขึ้นอยู่กับการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่

เกิดขึ้น โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ได้จำกัดอยู่แค่ตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่รวมไปถึงสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งจะนำไปสู่ความหลากหลายทางสังคมในด้านต่าง ๆ ประกอบไปด้วย ภาษา ศาสนา ความเชื่อ ความศรัทธา ความคิด พฤติกรรม รวมไปถึงในเรื่องของการดำรงชีวิตในสังคม ฯลฯ สิ่งที่ทำให้บุคคลแต่ละคนสามารถอยู่ร่วมกันในชุมชนหรือในสังคมเดียวกันได้ คือ การสร้างความเข้าใจในด้านต่าง ๆ โดยในปัจจุบันมีเหตุการณ์รวมไปถึงเรื่องราวต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย เหตุการณ์หรือเรื่องราวเหล่านั้น ย่อมก่อให้เกิดความคิดเห็น หรือ ความเข้าใจที่แตกต่างกันไปในตัวของแต่ละบุคคล เรื่องความแตกต่างที่ไม่ก่อให้เกิดความแตกแยก เปรียบเสมือนเหมือนกับต้นไม้ที่อยู่ในป่าที่มีความหลากหลาย (ถาวร แซ่ลิ้ม, 2552) ในฐานะผู้วิจัยที่มีความสนใจในปรัชญาศาสตร์ คือ กระบวนการทางปัญญาหรือ การสร้างระบบความคิด เพื่อการแสวงหาคำอธิบายให้กับคำถามที่เป็นพื้นฐานที่สุดของชีวิต โดยยึดหลักการของปรัชญากระบวนการทรงกลมทางเลือกเชิงเหตุผลที่มีอิทธิพลต่อกระแสความคิด เพื่อทำความเข้าใจในปรากฏการณ์ทางสังคมที่นำไปสู่ความหลากหลายทางสังคมไทยในปัจจุบัน

ความหลากหลายทางเพศ เป็นประเด็นที่ถูกพูดถึงกันเป็นวงกว้างในหลายปีที่ผ่านมา เพราะสังคมโลกในปัจจุบัน ยังไม่เปิดกว้างและให้การยอมรับในความแตกต่าง ความหลากหลายทางเพศ และรสนิยมทางเพศเท่าที่ควร สังคมจึงควรทำความเข้าใจในทัศนคติ ค่านิยม และอุดมการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของกลุ่มคนรุ่นใหม่ในการขับเคลื่อนทางสังคมโดยการเรียกร้องกฎหมายให้รองรับต่อความเสมอภาคด้านสิทธิของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) เพื่อแสดงให้เห็นถึงความหลากหลาย พร้อมกับสะท้อนความเป็นตัวตนในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง ทั้งยังเป็นการสร้างฐานเพื่อให้เกิดการยอมรับในสังคมที่เป็นเรื่องสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา จนทำให้คนในสังคมมีการปรับตัวเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์การที่เปลี่ยนแปลงไป ไม่จำกัดสิทธิของมนุษย์ด้วยเพศสภาพ บทบัญญัติแห่งกฎหมายจำกัดสิทธิที่ควรได้รับอย่างเท่าเทียม ได้รับรองไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน รวมถึงขัดกับหลักการสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน เนื่องจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทย (ป.พ.พ.) มาตรา 1448 ของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) ได้ถูกจำกัดสิทธิจึงทำให้ไม่สามารถจดทะเบียนสมรสเป็นคู่สมรสโดยชอบธรรมตามกระบวนการทางกฎหมายทำให้นำไปสู่ปรากฏการณ์ที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยในระยะเวลาที่ผ่านมา ทุกมิติทั้งเพศสภาพ สังคม ครอบครัว เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมสู่การออกมาแสดงจุดยืนในสังคม (Social Standpoints) ของกลุ่มคนหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) โดยชื่อนาตแบบไม่มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหวทางสังคม คือ กลุ่มคนที่มารวมตัวกันโดยมีจุดประสงค์เดียวกัน มีประเด็นทางสังคมหรือการเมืองร่วมกัน เช่นกลุ่มที่เรียกร้องเพื่อมุ่งหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือ ยับยั้งการเปลี่ยนแปลง (จันจิรา สมบัติพูนศิริ, 2559) โดยใช้โซเชียลเน็ตเวิร์ก (Social Network) เป็นเครื่องมือในการเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อการแสดงจุดยืนทางสังคมในปัจจุบัน

ด้วยเหตุนี้การทำความเข้าใจของปรากฏการณ์ทางสังคมที่นำไปสู่ความหลากหลายทางสังคมไทยในปัจจุบัน จำต้องอาศัยกระบวนการทฤษฎีและการศึกษา ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับการแสดงจุดยืนในสังคม (Social Standpoints) ประกอบไปด้วย ความสำคัญของความหลากหลายทางเพศ, เพศสภาพ (Gender), เพศภาวะหรือเพศสภาพ (Gender), อัตลักษณ์ทางเพศ (gender identity), เพศกำเนิด (sex หรือ biological sex), เพศ (gender), วิวัฒนาการความหลากหลายทางเพศที่เกิดขึ้นในสังคมไทย, การทำความเข้าใจความหลากหลายทางเพศ เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจและพยายามหาคำตอบเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางสังคมในหลากหลายมิติในด้านปรัชญา ซึ่งเป็นคำถามเบื้องต้นที่สะท้อนให้เห็นกระแสความคิดของมนุษย์ที่หันมาสนใจและหาคำตอบเกี่ยวกับตนเองและสังคมจากการสำรวจกระบวนการทฤษฎีเพื่อให้เห็นภาพของการเคลื่อนไหวทางสังคมในการเรียกร้องสิทธิและความเท่าเทียมให้กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศด้วยกระบวนการทางเลือกเชิงเหตุผล เป็นกระบวนการที่มีหลักการสำคัญเชิงพฤติกรรมของบุคคลที่มีเป้าหมายเดียวกันในการเรียกร้องสิทธิที่ควรได้รับตามกฎหมายภายใต้กระบวนการทางเลือกเชิงเหตุผลสำหรับการอธิบายและเพิ่มความเข้าใจกับปัญหาในด้านสิทธิของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศในสังคม โดยสามารถแบ่งออกเป็น 5 รูปแบบ ดังนี้

1. กระบวนทัศน์ดึกดำบรรพ์ (Primitive Paradigm) หมายถึง ระเบียบแบบแผนความประพฤติของมนุษย์ที่มนุษย์ยอมรับนับถือและปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นเวลานาน
2. กระบวนทัศน์โบราณ (Ancient Paradigm) เชื่อว่าทุกสิ่งทุกอย่างมีกฎตายตัวที่ไม่มีกรณียกเว้นใด ๆ ทั้งสิ้น ซึ่งมีเกณฑ์ตัดสินความจริงของกระบวนทัศน์ยุคโบราณนั้น คือ “กฎหมาย”
3. กระบวนทัศน์ยุคกลาง (Medieval Paradigm) เป็นการยึดความเชื่อในโลกหน้าเป็นหลักเกณฑ์ตัดสินความจริงของกระบวนทัศน์ยุคกลางนั้น คือ “กฎศีลธรรมในศาสนา”
4. กระบวนทัศน์สมัยใหม่ (Modern Paradigm) กระบวนทัศน์สมัยใหม่ยึดวิธีการวิทยาศาสตร์เป็นหลักโดยหวังว่าวิทยาศาสตร์จะแก้ปัญหาทุกอย่างของมนุษย์
5. กระบวนทัศน์หลังสมัยใหม่หรือหลังนวยุค (Post-modern Paradigm) กระบวนทัศน์ใหม่จำเป็นต้องสามารถแก้จุดบกพร่องของกระบวนทัศน์ในอดีตให้ได้ มีเกณฑ์ตัดสินความจริงของความรู้ที่เป็นการแสวงหาด้วยกิจกรรมทางปัญญาของตนเอง นอกจากนี้หลังนวยุคนิยมสายกลางยังมีทรรศนะว่าความจริงแท้เป็นความจริงของหมู่คณะ ไม่มีใคร คนเดียว (กิริติ บุญเชื้อ, 2545)

การศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมกับปรัชญาสังคมหลังนวยุค เป็นการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมเกี่ยวกับการแสดงจุดยืนในสังคม (Social Standpoints) เช่น การชุมนุม ประท้วง หรือม็อบ, การชูป้าย, การโพสต์ลงโซเชียลมีเดีย, Car Mob เพื่อเรียกร้องสิทธิและความเท่าเทียมให้กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศในด้านกฎหมายเกี่ยวกับ “การสมรสเท่าเทียม” ในสังคมไทยต่อการขับเคลื่อนกฎหมายให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงของคนรุ่นใหม่ โดยยึดหลักสิทธิตามระบอบการปกครองของสังคมไทยตาม

หลักความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตามบริบททางสังคมที่นำไปสู่ปรากฏการณ์ทางสังคมหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีลักษณะที่ปรากฏชัดและสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในมีความสลับซับซ้อนมีมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมืองเชื่อมสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การแสวงหาความจริงจึงต้องอาศัยกระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ

ในฐานะที่ผู้วิจัยมีสนใจในเรื่อง การสมรสเท่าเทียมกันในฐานปรากฏการณ์ทางสังคมตามปรัชญากระบวนการทศวรรษหลังนวยุค เพื่อศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมเรื่องการสมรสเท่าเทียมกันตามปรัชญากระบวนการทศวรรษหลังนวยุค และเพื่อวิเคราะห์แนวคิดการขับเคลื่อนทางสังคมของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศที่พบในสังคมไทย จากการรวบรวมข้อมูลทั้งจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ทางสังคม ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาตามปรัชญากระบวนการทศวรรษทางเลือกเชิงเหตุผลที่มีอิทธิพลต่อกระแสความคิดในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมเชิงเหตุผล คือ การเรียนรู้องค์ความรู้เดิม ค้นหาปัญหาเพื่อสังเคราะห์แนวคำถามการวิจัยที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและทำความเข้าใจในรายละเอียดของปรากฏการณ์ได้ชัดเจนมากขึ้น นำไปการเปลี่ยนแปลงของสังคมเป็นกระบวนการที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นขั้นตอนตามลำดับ

โดยบทความนี้จะนำเสนอในประเด็นการศึกษาดังต่อไปนี้ กระบวนการทศวรรษทางเลือกเชิงเหตุผลสำหรับการอธิบายและเพิ่มความเข้าใจกับปัญหามนุษย์บนพื้นฐานกระแสความคิด ในแต่ละกระบวนการทศวรรษโดยศึกษากระบวนการทศวรรษ 5 รูปแบบ หลังจากการศึกษาทำความเข้าใจในแต่ละกระบวนการทศวรรษ เพื่อวิเคราะห์แยกประเด็นปัญหาตามปรากฏการณ์ทางสังคมบนโซเชียลเน็ตเวิร์ค (Social Network) ที่มีอิทธิพลต่อกระแสความคิด โดยทำการศึกษากระบวนการทศวรรษหลังสมัยใหม่หรือหลังนวยุค (Post-modern Paradigm) ซึ่งกระแสคิดนี้แตกออกเป็น 2 สาย คือ กระแสความคิดนิยมสายสุดซ้าย, กระแสความคิดนิยมสายกลางของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) ที่มีต่อร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือ ร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียม โดยทศวรรษอยู่บนพื้นฐานปรัชญากระบวนการทศวรรษทางเลือกเชิงเหตุผลเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เข้าสู่ประเด็นการศึกษาวิจัย เพื่อให้เห็นถึงปรากฏการณ์ทางสังคมบนโซเชียลเน็ตเวิร์ค (Social Network) ในการขับเคลื่อนทางสังคมด้านกฎหมายที่รองรับและคุ้มครองทางกฎหมาย ตามหลักความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกันในสังคม สามารถถอดรหัสถึงรากฐานทางความคิดที่ได้จากการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมถึงการคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ที่จะยึดโยงกับบริบทในโซเชียลเน็ตเวิร์ค (Social Network)

แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญากระบวนทรรศน์

การศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคม เรื่อง การสมรสเท่าเทียมในครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อศึกษา แนวคิด การขับเคลื่อนทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการแสดงจุดยืนในสังคม (Social Standpoints) ของกลุ่มคนที่เรียกร้องสิทธิและความเท่าเทียมด้านกฎหมายที่จะได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายตามหลักความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เท่าเทียม ผ่านกระแสความคิดบนโลกโซเชียลเน็ตเวิร์ค (Social Network) ตามกระบวนทรรศน์หลังนวยุคจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกรอบทางความคิดของแต่ละบุคคลในการมองโลกและชีวิต แต่ละบุคคลมีกรอบความคิดตามกระบวนทรรศน์ที่แตกต่างกัน ทำให้มีพื้นฐานทางความคิดที่แตกต่างกัน การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนทรรศน์จึงมีความจำเป็นต่อการทำความเข้าใจที่เชื่อมโยงไปสู่การเข้าใจแนวคิดปรัชญาหลังนวยุค (รวีช ตาแก้ว, 2557)

กระบวนทรรศน์ คือ แนวความคิดและความเชื่อพื้นฐานที่มีในจิตใจของมนุษย์ทุกคนแตกต่างกันตามเพศ วัย สิ่งแวดล้อม การศึกษา และการตัดสินใจเลือกของแต่ละบุคคลในเรื่องของการมองโลกและมองชีวิต ความเชื่อพื้นฐานนี้เป็นตัวกำหนดให้แต่ละคนชอบหรือไม่ชอบอะไร กรอบกระบวนทรรศน์เป็นแนวทางกำกับวิธีความคิดให้ติดตามความเชื่อที่ตนเองมีต่อสิ่งรอบข้าง กระบวนทรรศน์ไม่ใช่สมรรถนะตัดสินใจ สมรรถนะตัดสินใจ (decision) คือ เจตจำนง (the will) กระบวนทรรศน์เป็นเพียงสมรรถนะเข้าใจ (understanding) และเชิญชวนให้เกิดเจตจำนง และการตัดสินใจ มนุษย์แต่ละคนล้วนมีกระบวนทรรศน์ใดกระบวนทรรศน์หนึ่งเป็นสมรรถนะหลักในการชักนำให้เกิดเจตจำนงเพื่อที่จะตัดสินใจในแต่ละเรื่องตามกรอบความคิดกระบวนทรรศน์ของบุคคล ที่ผ่านมามีนักปรัชญาชาวตะวันตก ได้ศึกษาและแยกประเภทความคิดของมนุษย์ เรียกว่า ปรัชญากระบวนทรรศน์ (paradigms) หรือปรัชญาพื้นฐาน หรือความเชื่อพื้นฐานของมนุษย์ตั้งแต่ยุคดึกดำบรรพ์จนถึงยุคปัจจุบัน โดยการศึกษาได้แยกประเภทความคิดโดยเริ่มตั้งแต่มีมนุษย์เกิดขึ้นมาบนโลก การศึกษาประวัติศาสตร์ปรัชญาในส่วนนี้ นักปรัชญาต้องการแยกให้เห็นกระแสความคิดของมนุษย์ในแต่ละยุคสมัย โดยแบ่งเป็น 5 กระบวนทรรศน์ หรือ 5 ระบบความคิด ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจความจริงของแต่ละบุคคล 5 ประเภทความคิด และปัจจุบันมนุษย์ต่างก็มีความเชื่อพื้นฐานทั้ง 5 กระบวนทรรศน์นี้ปะปนกันอยู่ในสังคม ตามที่กล่าวมาข้างต้นในส่วนของบทนำจะเห็นได้ว่ากระบวนทรรศน์หลังสมัยใหม่หรือหลังนวยุค (Post-modern Paradigm) ซึ่งกระแสดังนี้แตกออกเป็น 2 สาย คือ

1. กระแสความคิดนิยมสายสุดขั้ว (extreme postmodernism) มีความเชื่อว่าทุกคนสามารถที่จะมีความรู้เฉพาะตัว ไม่มีกฎที่เป็นสากล วิธีการวิทยาศาสตร์ที่ใช้เพื่อคว้าความรู้ต่าง ๆ ก็คือทางสถิติเท่านั้น
2. กระแสความคิดนิยมสายกลาง (moderate postmodernism) มีความเชื่อว่า แต่ละคนมีระบบเครือข่ายของตนเองเทียบกับคนอื่นจะเหมือนบ้างไม่เหมือนบ้าง แต่ละคนสร้างระบบเครือข่ายเพื่อรู้เหตุผลที่เชื่อมโยงกันเป็นระบบและก่อให้เกิดเป็นเครือข่ายของบุคคลแต่ละคน

ปรากฏการณ์ทางสังคมของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ

“ความหลากหลายทางเพศ” เกี่ยวข้องกับแนวความคิดและทฤษฎีที่ใช้ทำความเข้าใจพฤติกรรมอัตลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) ในสังคมไทยต่อการปฏิบัติทางเพศของมนุษย์ สิ่งเหล่านี้มีการถกเถียงกันมาเป็นระยะหนึ่งของสังคมไทยในปัจจุบัน ในช่วงที่ผ่านมา การทำความเข้าใจ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อบริบททางสังคม ซึ่งจะเป็นตัวช่วยให้เกิดความเข้าใจถึงความเป็นตัวตนตามบริบทของสังคมเพื่อให้เข้าถึงค่านิยม ความเชื่อ และโลกทัศน์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมไปถึงขนบธรรมเนียมประเพณีที่เป็นจุดกำเนิดของปรากฏการณ์ทางสังคมเปรียบเสมือนป้าหล่อหลอมในมนุษย์มีความคิด ความสามารถในการแสดงอัตลักษณ์ทางเพศต่อสังคมไทย ซึ่งปัจจุบันกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) ถูกเลือกปฏิบัติ ถูกใช้ความรุนแรงและการถูกตีตราว่าไม่ตรงกับเพศตามธรรมชาติ จึงนำไปสู่ปรากฏการณ์ทางสังคมโดยเคลื่อนไหวทางสังคม และในอดีตของประเทศไทยก็ไม่ได้เกิดการยอมรับ และยังไม่มีกฎหมายรองรับในสิทธิของกลุ่มคนที่มีหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) จึงส่งผลให้มีการเคลื่อนไหวเพื่อนำไปสู่การเปิดใจยอมรับมากขึ้นในสังคมไทย (วิศรุต สิ้นพงศพร, 2563) ดังนั้นควรทำการศึกษาทำความเข้าใจความหลากหลายทางเพศ ที่ส่งผลถึงแนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ทางเพศ หมายถึง ความรู้สึกภายในที่มีต่อตนเองว่า ตนเองเป็นหญิง หรือเป็นชาย (สมภพ เรื่องตระกูล, 2546) แต่ในขณะที่ (สุธาดา เมฆรุ่งเรืองกุล, 2554) กล่าวว่า อัตลักษณ์ทางเพศ (Gender Identity) หมายถึง สามารถรับรู้ได้ในส่วนลึก และประสบการณ์ทางเพศภาวะ (Gender) ของเฉพาะบุคคลที่อาจจะสอดคล้อง หรือไม่สอดคล้อง กับเพศโดยกำเนิดรวมทั้งอารมณ์ความรู้สึกและการทำงานของร่างกายเฉพาะตนที่อาจจะเกิดมาจากการเลือกโดยอิสระของบุคคลนั้น หรืออาจจะเกิดมาจากการดัดแปลงรูปลักษณ์กลไกการทำงานของร่างกาย โดยวิธีการทางการแพทย์ คือ การทำศัลยกรรมหรือวิธีการอื่นใด และการแสดงออกของเพศภาวะในด้านอื่น ๆ ที่รวมถึงการแต่งกายการพูดและกริยาท่าทางต่าง ๆ

การทำความเข้าใจความหลากหลายทางเพศนั้น คือ การเข้าใจบริบทของความสัมพันธ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การมองเรื่อง “เพศ” จะต้องทำความเข้าใจระบบความหมายที่เกิดขึ้นภายใต้บริบทความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน เพื่อที่จะแยกแยะสิ่งที่เป็น “เงื่อนไข” ออกจากสิ่งที่เป็น “พฤติกรรม” การชี้นำตัดสิน จัดประเภท และตีตราให้มนุษย์อยู่ในช่วงชั้นทางเพศที่ต่างกันเป็นเรื่องทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งช่วงชั้นเหล่านี้ล้วนถูกสร้างมาจาก “ความรู้” ที่สถาปนาตัวเองภายใต้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจและบริบททางสังคมที่ควรจะมีสิทธิตามบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งส่งผลของการทำความเข้าใจนำไปสู่ปัญหาที่กลุ่มความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยต้องเผชิญ เช่น กฎหมายรับรองการสมรสของบุคคลรักเพศเดียวกัน กฎหมาย การรับรองสถานภาพของบุคคลข้ามเพศ คนข้ามเพศยังไม่สามารถเปลี่ยนเพศสภาพของตนเองในเอกสาร ทางราชการและสถานะทางกฎหมายได้ถึงแม้ว่าพวกเขาจะได้รับการผ่าตัดแปลงเพศไป

แล้วก็ตามเป็นต้น ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา เพราะความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด และเป็นจุดเริ่มต้นที่สามารถอธิบายให้เข้าใจได้ว่า การเติมเต็มคุณค่าความเป็นมนุษย์เพื่อส่งเสริม ค้ำครอง และพัฒนาชีวิต เสรีภาพ และความสุขให้มนุษย์ให้มีชีวิตอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี มิใช่เพื่อให้มีชีวิตรอดอยู่เท่านั้น (กิตติบตี ไยพูล, 2559) ที่มาขอการเรียกประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ “บรรพ 5” ต่อสิทธิเสรีภาพ ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน กฎหมายไทยกับการรับรองสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 ที่ได้ระบุไว้ว่า “บุคคลย่อมมีความเสมอภาคทางกฎหมาย (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 27, 2560) ถึงแม้รัฐธรรมนูญปัจจุบันของไทยจะไม่มี การกล่าวถึงบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศโดยตรงแต่เนื้อหาดังกล่าว สามารถตีความให้รวมถึงบุคคล ดังกล่าว ไม่สามารถนำมาเป็นข้ออ้างในการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลอื่นได้ แต่อย่างไรก็ตามตัวกฎหมายได้ กำหนดไว้ชัดเจนว่าการสมรสจะทำได้ก็ต่อเมื่อ “ชาย และ หญิง” ดังนั้น ชายกับชาย หรือหญิงกับหญิง หรือกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศจึงไปขัดต่อข้อกฎหมายไม่สามารถให้สมรสกันได้ จึงเป็นเหตุผล ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวทางสังคม

การเคลื่อนไหวทางสังคม (Social Movement)

เมื่อสังคมมนุษย์มีพัฒนาการก้าวหน้าจนนำไปสู่บ่อเกิดแห่งความหลากหลายและแตกต่าง แน่นนอนว่า การอยู่ร่วมกันในกลุ่มคนที่มีความหลากหลายย่อมเลี่ยงไม่ได้ที่จะเกิดปัญหาทางสังคมมากมายแต่ปัญหาใน สังคมที่ปรากฏขึ้นนั้นบางอย่างกลับไม่ได้รับการแก้ไขหรือบางทีก็อาจจะไม่ได้รับการมองเห็นเลยด้วยซ้ำ ในมุมมองนี้การแสดงจุดยืนในสังคม (Social Standpoints) หรือการเรียกร้องให้สังคมมองเห็นปัญหาที่เคย มองข้าม และเป็นการเปิดโอกาสให้คนบุคคลทั่วไปที่ไม่ได้มีอำนาจในบ้านเมืองได้มีพื้นที่ในการเรียกร้อง ความยุติธรรมที่อาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในสังคม ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการแสดงจุดยืนในสังคม ปัจจุบัน ดังนี้ การชุมนุม ประท้วง หรือม็อบ, การชูป้าย, การโพสต์ลงโซเชียลมีเดีย, Car Mob ดังนั้นรูปแบบ การแสดงจุดยืนในสังคมปัจจุบัน (Social Standpoints) คือ สิทธิที่ทุกคนจะสามารถมีส่วนร่วมและดำเนิน กิจกรรมตามรูปแบบต่าง ๆ โดยที่ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น นอกจากนั้นการแสดงจุดยืนในสังคมปัจจุบันยัง รวมถึงสิทธิที่จะได้รับประโยชน์จากการออกมาแสดงจุดยืน เพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยรัฐบาลมีหน้าที่ที่จะรับฟังถึงปัญญาและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น และควรส่งเสริมในการเปลี่ยนแปลง ไปให้ทางที่ดี

การสังเคราะห์ปรากฏการณ์ทางสังคมกับปรัชญาหลังนวยุค

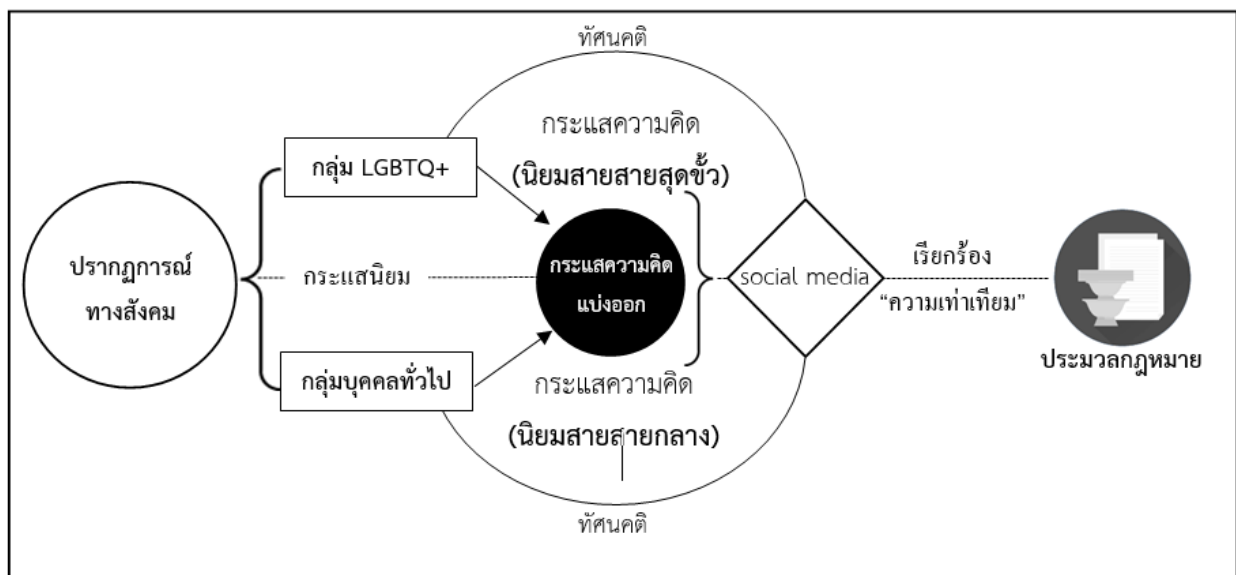
ผลการวิจัยการศึกษาการสมรสเท่าเทียมกันในฐานปรากฏการณ์ทางสังคมตามปรัชญากระบวนการทรรศน์หลังนวยุคเป็นแนวคิดบนพื้นฐานกระแสความคิดที่แบ่งออกเป็น 2 สาย คือ กระแสความคิดนิยมสายสุดขั้ว (extreme postmodernism) และกระแสความคิดนิยมสายกลาง (moderate postmodernism) เพื่อศึกษาทำความเข้าใจถึงปรากฏการณ์ทางสังคมบนพื้นฐานปรัชญากระบวนการทรรศน์ทางเลือกเชิงเหตุผลที่มีอิทธิพลต่อกระแสความคิดตามบริบทของสังคม ทำให้เห็นว่าแนวคิดสายกลางที่มีต่อร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือ ร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียม ที่ปรากฏขึ้นหลังจากกระแสความคิดนิยมสายสุดขั้ว (extreme postmodernism) คือ ความคิดเชิงลบในการตัดสินเหตุการณ์ทั้งที่เกิดขึ้นและยังไม่ได้เกิดขึ้น หรือการปฏิบัติต่อบุคคลอื่นในทางที่ไม่สร้างสรรค์ เช่น การมีอคติต่อบุคคลรอบตัว การลำเอียงหรือขาดความยุติธรรมในการตัดสินเรื่องราวต่าง ๆ ที่ปิดเป็นฉากข้อเท็จจริง การมีความโกรธแค้น และเข้าข้างและให้น้ำหนักข้อมูลฝั่งที่ตัวเองสนับสนุน โดยไม่สนใจว่าหลักฐานของอีกฝั่งหนึ่งจะน่าเชื่อถือมากกว่าหรือไม่ มักจะตีค่าสิ่งที่สร้างและทำด้วยตัวเองสูงกว่าความเป็นจริงเสมอ ซึ่งจะสอดคล้องกับความเชื่อว่าทุกคนสามารถที่จะมีความรู้เฉพาะตัว ไม่มีกฎที่เป็นสากล วิธีการวิทยาศาสตร์ที่ใช้เพื่อคว้าความรู้ต่าง ๆ ดังนั้นเมื่อไม่เชื่อว่าจริง การเชื่อมโยงก็เป็นการเชื่อมโยงเฉพาะเรื่องที่ไม่น่าเชื่อถือควรยึดถือความรู้เฉพาะของแต่ละคน (กิริติ บุญเจือ, 2545) ซึ่งกระแสความคิดนิยมสายสุดขั้วเกิดขึ้นหลังจากนั้น กระแสความคิดนิยมสายกลาง (moderate postmodernism) จึงเกิดขึ้นมา เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของกระแสความคิดนิยมสายสุดขั้ว เนื่องจากกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) ถูกกีดกันจำกัดพื้นที่ทางสังคมจากคนในสังคม ทำให้กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศพยายามเคลื่อนไหวเพื่อต่อสู้กับความคิด มุมมองทัศนคติในแง่ลบของคนในสังคม ให้ได้มาซึ่งการยอมรับจากคนในสังคม จะเห็นว่าปัจจุบันสังคมไทยแนวคิดสายกลาง คือ กระแสความคิดด้านบวกที่หมายถึง ความคิดที่สามารถกำหนดชีวิตของคนได้ ที่สำคัญต้องรู้จักมองโลกในแง่ดี หลายคนเข้าใจผิดว่าคนคิดบวก คือ พวกโลกสวย แต่ในความจริงคนคิดบวก คือ คนที่ยังมองทุกอย่างในแบบที่มันเป็น เพียงแต่เลือกโฟกัสเฉพาะ ด้านที่ดี ทำให้มีวิธีคิดและการดำเนินชีวิตที่ต่างจากคนแบบอื่น และมีความเชื่อว่าแต่ละคนมีระบบเครือข่ายของตนเอง เทียบกับคนอื่นจะเหมือนบ้างไม่เหมือนบ้างจะเห็นได้ว่าเป็นกลุ่มคนที่เคลื่อนไหวในพื้นที่ส่วนตัวผ่านโลกออนไลน์ หรือการรวมตัวกันในรูปแบบการแสดงจุดยืนในสังคม (Social Standpoints) เป็นพื้นฐานทางความคิดปรัชญากระบวนการทรรศน์ทางเลือกเชิงเหตุผล ซึ่งเสนอว่าการกระทำของมนุษย์เกิดจากความเชื่อและเป้าหมายที่มีเหตุผลนั้นเรียกว่า ปรากฏการณ์ Cancel Culture คือ การติดแฮชแท็ก (#) #Save... #Prayfor... เป็นจุดเริ่มต้นของการใช้แฮชแท็ก (#) เพื่อแสดงออกถึงการปกป้องหรือแสดงความเห็นใจแก่บุคคลใด บุคคลหนึ่ง ต่อมาจึงเริ่มมีการใช้แฮชแท็กเพื่อตอบโต้อะไรบางอย่าง หรือเรียกร้องความยุติธรรม

และนำไปสู่การแบนจนเกิดประเด็นให้มีการถกเถียงมากมายเป็นปรากฏการณ์ Cancel Culture ที่กำลังเป็นกระแสอยู่ในสังคมไทยขณะนี้ที่เกี่ยวกับการเรียกร้องสิทธิของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) นำไปสู่การชุมนุมที่เป็นเสรีภาพในการแสดงออกด้านความคิดในเรื่องการสมรสเท่าเทียมกันที่มีเป้าหมายเพื่อขับเคลื่อนบริบททางสังคมให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา อย่างไรก็ตามปรากฏการณ์ทางสังคม ต้องรับรู้ผ่านกระบวนการทางความคิด โดยส่วนใหญ่สังคมไทยมีแนวคิด 2 รูปแบบผสมผสานกันอยู่ คือ กระแสดความคิด (นิยมสายสุดซ้าย) กระแสดความคิด (นิยมสายกลาง) ที่คลุกเคล้ากันอยู่ในการแสดงความคิดเห็นที่หลากหลายบนเครือข่ายสังคมออนไลน์บนอินเทอร์เน็ตที่เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมในขณะนี้ และแสดงออกบนพื้นฐานความคิด ทศนคติกันในเรื่องต่าง ๆ ของชีวิต ซึ่งลักษณะของปรัชญาหลังนวยุคนั้นคือการศึกษาเพื่อมุ่งสร้างคนรุ่นใหม่ให้เป็นตัวของตัวเองอย่างมีวิจารณญาณ การพิจารณา คือ การรู้จักวิเคราะห์แยกประเด็น ประเมินค่าแต่ละประเด็นแล้วสังเคราะห์ให้มีเป้าหมาย ในทางปฏิบัติพึงยึดหลัก 3 กล้า คือ 1) กล้าเผชิญปัญหา, 2) กล้าประเมินวิธีปฏิบัติ, 3) กล้าลงมือทำการด้วยความรับผิดชอบ อย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งจะมีการเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะการเปลี่ยนผ่านความคิดในด้านต่าง ๆ ที่มีส่วนสำคัญในการเปิดพื้นที่ผ่านระบบเครือข่ายทางสังคม จนนำไปสู่ยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) มีการเปิดรับรู้ทางความคิด

จากการการสังเคราะห์ปรากฏการณ์ทางสังคมกับปรัชญาหลังนวยุค สามารถถอดรหัสแนวคิดการขับเคลื่อนทางสังคมของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) ที่พบในสังคมไทย คือ การยอมรับแบบมีการชดเชยของ LGBTQ+ ในสังคมไทย หมายถึง การยอมรับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) ที่อาจต้องสร้างต้นทุนให้กับตัวเองมากกว่าคนอื่น ซึ่งปกติผู้หญิงผู้ชายอาจจะมีต้นทุน 10 อย่าง แต่กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) อาจจะต้องแสวงหาต้นทุนมากกว่าเป็น 2 เท่า เช่น ต้องเรียนเก่ง มีอาชีพที่ดีและมีหน้าตาตามที่สังคมคาดหวัง มีเงินและต้องเป็นคนดี ฯลฯ และจะพบว่ากลุ่มที่ครอบครัวยอมรับ “ไม่ได้” ในตัวตนของลูกอาจจะทำให้เกิดจากการยอมรับในฐานะสิทธิมนุษยชนเท่านั้น คือ “ลูกคือลูกตามกฎหมาย” หรือจะยอมรับด้วยเหตุว่า มีต้นทุนมากกว่าผู้หญิงผู้ชายมารวม ตัวอย่างเช่น เป็นอะไรก็...ขอให้เป็นคนดี เป็นอะไรก็เป็นเถอะ ลูกฉันเป็นดอกเตอร์ เป็นหมอ เป็นนักบิน อย่างนี้เป็นต้น

การยอมรับแบบตัวตนที่เป็นของ LGBTQ+ ในสังคมไทย เปรียบเสมือนการสอนลูกให้เข้าใจและรับมือกับความแตกต่างนั้น หัวใจสำคัญต้องเริ่มจากคุณพ่อคุณแม่ที่ต้องประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับลูกเริ่มต้มน่าย ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น การไม่วิพากษ์วิจารณ์ ล้อเลียน รูปลักษณ์ของคนอื่นที่ไม่เหมือนตัวเรา ไม่ให้คุณค่ากับภาพลักษณ์ภายนอกมากกว่าความสำคัญของจิตใจ และควรปลูกฝังทัศนคติที่ดีได้ตั้งแต่ลูกรยังแบเบาะ เพราะในทุกวันลูกเฝ้ามองดูคุณเป็นแบบอย่างอยู่เสมอ เพราะเรียนรู้จากการเลียนแบบ หากพ่อแม่ต้องการให้ลูกเป็นแบบไหน อย่างไร เริ่มได้จากการเป็นตัวอย่างให้ลูกเห็น สิ่งเหล่านี้จึงนำไปสู่

ปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นสังคมไทยต่อกลุ่ม (LGBTQ+) คือ การชุมนุม เป็นการรวมตัวโดยเจตนาเป็นการชั่วคราว ในพื้นที่ส่วนตัวหรือพื้นที่สาธารณะ เพื่อเป้าประสงค์บางประการต่อการเรียกร้องในสิทธิ เช่น เพื่อกดดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนตระหนักถึงปัญหาที่สำคัญต่อกลุ่มบุคคลรวมที่ชุมนุมกัน การชุมนุมไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการชุมนุม ภายใต้การส่งเสริมจากสิทธิและเสรีภาพชุมนุมโดยสงบจึงเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยได้รับการยอมรับจากนานาชาติว่า เป็นดินแดนที่ยอมรับความแตกต่างและความหลากหลาย จากการสำรวจแสดงให้เห็นว่า ชีวิตของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) แต่ในประเทศไทยนั้นยังคงถูกจำกัดสิทธิในการแสดงออกทางเพศด้วยการเลือกปฏิบัติ และสังคมตีตราว่าเป็นบุคคลมีพฤติกรรมแปลกประหลาดเรียกเหมารวมว่าเป็นกลุ่มผิดปกติ (โรงพยาบาลเพชรเวช, 2563) ซึ่งปัจจุบันกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) เรียกว่า เป็นกลุ่มคนที่มีบทบาทและขับเคลื่อนในสังคมกันอย่างมากมาย และในปัจจุบันกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศได้มีการเพิ่มตัวอักษรจาก “LGBTQ+” มาใช้คำว่า “LGBTQIA” ย่อมาจาก Lesbian Gay Bisexual Transgender Queer Intersex และ Asexual ที่มาถึงกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ในอนาคตศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ทางเพศอาจมีศัพท์ใหม่เพิ่มขึ้นได้อีก จากการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมในช่วงเวลาที่ผ่านมา ผู้วิจัยมีความประสงค์ให้การใช้ศัพท์แทนกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศเป็น “LGBTQ+” แทนคำศัพท์ใหม่ที่อาจจะเพิ่มขึ้นในอนาคตสามารถอธิบายเป็นผังความคิดดังนี้

ภาพที่ 1 ผังโมทัศน์การวิเคราะห์ข้อมูลตามปรัชญาหลังนวยุค

ที่มา: ผู้วิจัยอาทิตย์ สุขอ่ำ สังเคราะห์จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามปรัชญาหลังนวยุคตามกระบวนการค้น

จากประเด็นดังกล่าวตามกระแสโลกาภิวัตน์ เป็นการแสดงออกตามแนวคิดปรัชญากระบวนการทรรศน์หลังนวยุคจะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงวาทกรรมเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ โดยได้แก้ไขการตีตรากลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศว่าไม่ได้เป็นความผิดปกติเรียกกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศว่า (LGBTQ+) แทนการใช้คำเรียกในทางลบยังมีความเชื่อและทัศนคติในด้านลบต่อกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) ทำให้เกิดเป็นอุปสรรคอันสำคัญที่ทำให้กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) ไม่สามารถแสดงและพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่ และสังคมไทยควรจะเคารพในเรื่องของสิทธิมนุษยชนของกันและกันเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนทางสังคมต่อกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+)

ทรรศนะตามแนวคิดปรัชญาหลังนวยุค ของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) ที่มีต่อร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียม แม้ว่าสังคมจะมีคนบางกลุ่มยอมรับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) แต่ความชิงชังและอคติสำหรับคนบางกลุ่มที่มีต่อกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) ยังปรากฏให้เห็นอีกทั้งยังมีการเลือกปฏิบัติต่อคนกลุ่มนี้ เนื่องจากหลายเหตุผลเกิดขึ้นทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว การที่กลุ่มคนที่มีความหลากหลายจะออกมาเรียกร้องและกำหนดให้บุคคลทุกคนได้การรับรองสิทธิต่าง ๆ เช่น การแก้ไขสิทธิในการสมรสนี้จะทำให้สิทธิของบุคคลทุกคนเกิดความเท่าเทียม และได้รับการรับรองและคุ้มครองทางกฎหมาย สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคต่อหน้ากฎหมายและหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยยึดหลักระบอบประชาธิปไตย จากการศึกษาการสมรสเท่าเทียมกันในฐานะปรากฏการณ์ทางสังคมตามปรัชญากระบวนการทรรศน์หลังนวยุคจะเห็นได้ว่าพื้นฐานทางความคิดปรัชญากระบวนการทรรศน์ทางเลือกเชิงเหตุผลเกิดขึ้นทั้ง 2 กระแสคิด ซึ่งเป็นกระแสความคิดที่อยู่ตรงกลางระหว่างปรากฏการณ์ทางสังคมที่ให้ความสำคัญกับบริบทภายใน มุ่งเสนอกฎทั่วไปของสังคมระหว่างความคิดที่เปลี่ยนแปลง ในแง่ของปรัชญาหลังนวยุคสามารถสะท้อนถึงกระแสความคิดที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และอาจส่งผลถึงการแสดงออกทางพฤติกรรมของเจ้าของความคิด รวมไปถึงด้านทัศนคติ ความรู้สึกที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยต่อเรื่องใด เรื่องหนึ่ง หรือบุคคลหนึ่ง ที่เกิดจากบริบทตามโครงสร้างทางสังคม เป็นการกำหนดความสัมพันธ์ของกลุ่มคนที่มาร่วมตัวกันในสังคม และมีการปฏิบัติต่อกันตามหน้าที่ของแต่ละกลุ่มตามระเบียบแบบแผนของสังคมจะพบเห็นได้ชัดเจนมากที่สุด คือ บรรทัดฐาน สถานภาพ และบทบาทของสถาบันครอบครัว ที่ให้การอบรมสั่งสอนเลี้ยงดูสมาชิกซึ่งเป็นจุดกำเนิดของการแสดงออกทางพฤติกรรมบนพื้นฐานทางความคิดที่สามารถเกิดได้ทั้ง 2 กระแส จะสอดคล้องกับแนวคิดสายกลางที่พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง และขับเคลื่อนชีวิตตามกฎหมาย แต่ถ้ากฎหมายไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ก็พร้อมใช้ชีวิตตามเงื่อนไขเดิม ดังนั้นไม่ว่ากฎหมายจะเป็นเช่นไร กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) บนพื้นฐานแนวคิดสายกลางยังมีความเชื่อว่าแต่ละคนมีระบบเครือข่ายของตนเองเทียบกับคนอื่น แต่แนวคิดสายสุดขั้วก็ยังมีความเชื่อว่าความพยายามและ

ความตั้งใจที่ทำให้มันเกิดขึ้นนั้นถูกเสมอ แต่ถ้าเป็นความผิดพลาด มักจะบอกว่าเป็นเพราะสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบข้าง ดังนั้นการออกมาแสดงจุดยืนทางสังคม (Social Standpoints) ต่อร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือ ร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียมนั้นจะผ่านมาเป็นตัวกฎหมายหรือไม่ก็ตาม

ผลจากการศึกษาผู้วิจัยมีทัศนะว่าการที่สังคมไทยที่เป็นบ้านเมืองแห่งความเป็นประชาธิปไตย มีรัฐธรรมนูญที่มีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ ก็มีกฎหมายที่รัฐธรรมนูญได้ออกกฎหมายเพื่อสิทธิประโยชน์ของทั้ง เพศหญิง และเพศชาย อยู่หลายข้อ ข้อที่เป็นที่ถกเถียงกันอยู่ในปัจจุบันนั้นก็ คือ “การจดทะเบียนสมรส” ที่กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) กำลังเรียกร้องบนโลกโซเชียลเน็ตเวิร์ค (Social Network) เป็นการเรียกร้อง หรือเป็นการขอความยุติธรรมให้แก่ตนเอง เนื่องจากเขาเหล่านั้นถูกพรากสิทธิบางประการไปเพียงเพราะ “รสนิยมทางเพศและการแสดงออกทางความคิด” หากอนาคตมีการสมรสเท่าเทียมอาจจะเกิดขึ้นในสังคมไทย เหมือนที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ แม้ไม่เกิดขึ้นในวันนี้ สังคมไทยอาจต้องมีเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงเห็นได้ว่าบริบทความสำคัญของการแสดงจุดยืนในสังคม (Social Standpoints) จะเกี่ยวข้องกับโครงสร้างของสังคมที่เป็นส่วนประกอบที่ทำให้สังคมสามารถดำรงอยู่อย่างมีระเบียบแบบแผนที่มั่นคงและแสดงถึงระบบความสัมพันธ์ของมนุษย์ เริ่มจาก “สถาบันครอบครัว” ที่ยังถือว่าเป็นรากฐานสำคัญของโครงสร้างทางสังคมทำหน้าที่เป็น เบ้าหลอมทางบุคลิกภาพในตัวบุคคล และคุณลักษณะให้สมาชิกครอบครัวให้ความรู้อบรมสั่งสอน หรือขัดเกลาสมาชิกครอบครัว ตลอดทั้งการถ่ายทอดค่านิยม ความรู้สึกนึกคิด ทัศนคติ ความเชื่อและวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตให้กับสมาชิกครอบครัว เพื่อให้ได้เรียนรู้ถึงระเบียบกฎเกณฑ์ เพราะการเรียนรู้จะนำไปสู่การพัฒนาทางด้านทัศนคติและการแลกเปลี่ยนมุมมอง ดังนั้นสังคมจะดีขึ้นได้ ขึ้นอยู่การสนับสนุนจากครอบครัวและความเข้าใจ รวมไปถึงบริบทอื่น ๆ ที่จะตามมาในตัวบุคคลนั้น

สรุป

จากผลการศึกษาการสมรสเท่าเทียมกันในฐานะปรากฏการณ์ทางสังคมตามปรัชญากระบวนการทรรศน์หลังนวยุคโดยยึดหลักตามกระบวนการทรรศน์หลังนวยุคที่สามารถเกิดได้ทั้ง 2 กระแส เพื่อให้เห็นถึงปรากฏการณ์ทางสังคมโซเชียลเน็ตเวิร์ค (Social Network) ในการขับเคลื่อนของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศที่มีต่อร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือ ร่างพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียม ซึ่งทรรศนะดังกล่าวมีข้อแตกต่างกับตัวกฎหมายอย่างชัดเจนโดยปรากฏการณ์ทางสังคมตามปรัชญากระบวนการทรรศน์หลังนวยุค สอดคล้องกับกระบวนการทรรศน์ใหม่ที่

จำเป็นต้องมาแก้จุดบกพร่องของกระบวนทรรศน์ในอดีตให้ได้ มีเกณฑ์ตัดสินความจริงของความรู้ที่เป็น การแสวงหาด้วยกิจกรรมทางปัญญาของตนเอง (กิริติ บุญเชื้อ, 2545)

นอกจากนี้บริบททางกฎหมายไทยที่อยู่ในชีวิตประจำวันของทุกคนตั้งแต่การแจ้งเกิดไปจนกระทั่ง การแจ้งตาย เพราะสังคมต้องอาศัยกฎหมายช่วยทำหน้าที่หลากหลายประการ ทั้งกำกับวิถีชีวิตและ กิจกรรมของคนในสังคม เป็นกติกาที่คอยคุมครอง ป้องกัน ให้สมาชิกในสังคมอยู่กันอย่างสงบสุข แต่ บางอย่างของตัวกฎหมายก็ไม่ได้สอดคล้องกับธรรมชาติของสังคมไทย จึงนำไปสู่ปรากฏการณ์ทางสังคมบน พื้นฐานความคิดที่แตกต่างกัน สะท้อนให้เห็นว่าค่านิยมในสังคมไทยที่ถูกสะท้อนผ่านบนโลกโซเชียล เน็ตเวิร์ค (Social Network) เป็นค่านิยมในทางลบและทางบวกที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน การพัฒนาอยู่เพียงขั้น ของการพัฒนาแคภายนอก คือความเจริญของวัตถุ หากแต่ค่านิยมในสังคมสะท้อนผ่านบนโลกโซเชียล เน็ตเวิร์ค (Social Network) นั้น กลับเป็นความเสื่อมถอยภายในจิตใจของผู้คนในสังคม จากที่กล่าวมา ข้างต้นธรรมชาติของสังคมไทยถูกขับเคลื่อนตามกระบวนทรรศน์หลังนวยุคทั้งสายสุดขั้วและสายกลาง ที่เปรียบเสมือนขั้วบวกและขั้วลบ ที่เปรียบเสมือน “อารมณ์” หรือ “ความรู้สึกนึกคิด” มิได้เกิดจาก “หัวใจ” แต่เกิดจาก “สมอง” โดยเฉพาะ “อารมณ์” นั้น มีเพียงมนุษย์เท่านั้นที่ทำได้ผ่านความรู้สึกนึกคิด

พบว่าการแสดงออกทางความคิดแบบสายสุดขั้วและสายกลางในปัจจุบัน คือ กลุ่มคนที่มีความ หลากหลายทางเพศซึ่งเป็นแนวคิดเสรีนิยม มีการผลักดันให้เกิดกฎหมายโดยยึดหลักฐานที่มีอยู่ และมองว่า กฎหมายสมรสเท่าเทียมนี้จะเป็นตัวเปลี่ยนแปลงบริบทของสังคมไทยใช้โลกโซเชียลเน็ตเวิร์ค (Social Network) โดยตั้งกระทู้หาคำตอบที่ตนเองต้องการ และเป็นการขับเคลื่อนสังคม ผลของความ เปลี่ยนต่อกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศนั้น เปรียบเสมือนมีจุดเริ่มต้นจากความเหลื่อมล้ำทางสังคม แต่กระแสดความคิด (นิยมสายสุดขั้ว) คือ “การแสดงจุดยืนต่อกฎหมายของกลุ่มความหลากหลายทางเพศ คือไม่ต้องการเอาเปรียบ แต่ต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงสังคมให้เกิดความเท่าเทียม” ซึ่งต่างจากกระแส ความคิด (นิยมสายกลาง) คือ กลุ่มคนพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงและขับเคลื่อนชีวิตตามกฎหมาย แต่ถ้า กฎหมายไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ก็พร้อมใช้ชีวิตตามเงื่อนไขเดิม “บนความคิดที่ต้องการเปลี่ยนแปลงแต่ ไม่อยากสร้างความเสียหายทางสังคม” และก็พร้อมสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น ซึ่งโดยรวมแล้วจะ เป็นกลุ่มคนที่มีการสนับสนุนจากครอบครัวที่ยอมรับและสังคมรอบข้าง ทำให้กลุ่มคนที่มีความหลากหลาย ทางเพศกลุ่มนี้ มองว่าเป็นเรื่องปกติต่อการที่จะออกมาเรียกร้องเพราะคิดว่าต่างจากกระแสดความคิดสาย สุดขั้ว ที่มองว่าบริบทเปลี่ยนแปลงกฎหมายก็ควรเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต และเรื่อง พวกนี้จะต้องได้รับการดูแล สวัสดิการจากภาครัฐ ซึ่งกรอบทางความคิดของแต่ละบุคคลในการมองโลก และชีวิต แต่ละบุคคลมีกรอบความคิดตามกระบวนทรรศน์ที่แตกต่างกัน ทำให้มีพื้นฐานทางความคิดที่ แตกต่างกัน การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนทรรศน์จึงมีความจำเป็นต่อการทำความเข้าใจที่เชื่อมโยง ไปสู่การเข้าใจแนวคิดปรัชญาหลังนวยุค (รวีช ตาแก้ว, 2557)

ในทระณะของผูัวิจัยผลการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อมองภาพสะท้อนของสังคมในปัจจุบันต่อโครงสร้างทางสังคมที่มีความสำคัญต่อ สถาบันครอบครัวกับความมั่นคงของโครงสร้างสังคมแต่ละส่วน เพราะสังคมแต่ละระบบมีความสัมพันธ์แตกต่างกัน ย่อมขึ้นอยู่กับกรอบมั่งสอน หรือขัดเกลาและความสัมพันธ์ของโครงสร้างแต่ละส่วนเป็นไปในลักษณะที่ถูกต้อง ควรมีระบบความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันคือต้องเคารพซึ่งกันและกัน รับฟังซึ่งกันและกัน และไม่ควรรู้อหื่นซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งควรจะต้องให้การสนับสนุนต่อกันและทำให้รู้สึกปลอดภัย เพราะ “สถาบันครอบครัว” ที่ยังถือว่าเป็นรากฐานสำคัญของโครงสร้างทางสังคม ทำหน้าที่เป็นเบ้าหลอมทางบุคลิกภาพในตัวบุคคล และคุณลักษณะให้สมาชิกครอบครัว ให้ความรู้มั่งสอน หรือขัดเกลาสมาชิกครอบครัว ตลอดทั้งการถ่ายทอดค่านิยม สังคมจะดีขึ้นได้เริ่มจากสถาบันครอบครัว

เอกสารอ้างอิง

- กิตติบดี ไยพูล. (2559). *เอกสารประกอบการบรรยายวิชากฎหมายสิทธิมนุษยชน ภาคปลายปีการศึกษา 2559*. ขอนแก่น: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กิริติ บุญเจือ. (2545). *ปรัชญาหลังนวยุค แนวคิดเพื่อการศึกษาแผนใหม่*. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- กิริติ บุญเจือ. (2546ก). *ปรัชญาประสาชาชาวบ้าน, เล่มต้น*. ในชุดเซนต์จอห์นสอนปรัชญาอย่างง่าย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- จันจิรา สมบัติพูนศิริ. (2559). *การลงถนนประท้วงยังจำเป็นไหมในสังคมไทย*. สืบค้นเมื่อ 25 เมษายน 2565, จาก <https://themomentum.co/janjira-sombatpoonsiri-interview/>
- ถาวร แซ่ลิ้ม. (2552). *พฤติกรรมบริโภคอาหารมังสวิรัติของประชาชนในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา*. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์(หาดใหญ่).
- วิชิต ตาแก้ว. (2557). *ความหมายของ “กระบวนการ” ในบริบทวัฒนธรรมไทย การศึกษาเชิง วิเคราะห์ วิจัย วิธาน* [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา].
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2549). *การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- โรงพยาบาลเพชรเวช. (2563). *LGBTQ ความหลากหลายที่ต้องเข้าใจ*. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2565, จาก <https://www.petcharavejhospital.com>
- วิศรุต สิ้นพวงพร. (2563). *อธิบาย พ.ร.บ.คู่ชีวิต vs สมรสเท่าเทียม ตรามาแล้วสำคัญที่จะมีผลต่อชีวิตของกลุ่ม LGBT*. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2565, จาก <https://workpointtoday.com>.
- สมภาพ เรืองตระกูล. (2546). *ความผิดปกติทางเพศ*. กรุงเทพฯ: คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล.

สายใจ เกษสุวรรณ. (2563). ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์. สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2565, จาก <https://dl.parliament.go.th/handle/lirt/571995>

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2560). ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

สุธาดา เมฆรุ่งเรืองกุล. (2554). 25 คำนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความเสมอภาคระหว่างเพศ. สืบค้นเมื่อ 23 พฤษภาคม 2565, จาก <http://www.lrc.go.th/th/wp-teht/uploads/2012/08/25-9D.pdf>.